

ROMÂNIA

V.G.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

București, 14 iulie 2023

Domnului Nicolae-Ionel CIUCĂ
Președintele Senatului

Biroul permanent al Senatului

L. 373 ..... / 26.07.2023

În temeiul articolului 77 alineatul (2) din Constituția României, republicată,
formulez următoarea

CERERE DE REEXAMINARE

asupra

Legii privind înființarea Muzeului Regional „Memorialul Golgota Bucovinei”

La data de 3 iulie 2023, Parlamentul României a transmis Președintelui României, în vederea promulgării, Legea privind înființarea Muzeului Regional „Memorialul Golgota Bucovinei” (PL-x nr. 471/2022).

Legea are ca obiect de reglementare înființarea Muzeului „Memorialul Golgota Bucovinei”, instituție publică de importanță regională, cu personalitate juridică, aflată în subordinea Ministerului Culturii.

Fără a pune în discuție prilejul, scopurile și obiectivele urmărite de legea trimisă la promulgare, considerăm că aceasta conține o serie de dispoziții inaplicabile și instituie un regim juridic neclar al instituției înființate, al bunurilor care formează obiectul colecțiilor muzeului, respectiv cu privire la competențele autorităților publice și persoanelor de drept privat implicate în procesul de înființare, dar și în gestionarea curentă a activității muzeului, aspecte ce impun reanalizarea legii de către Parlament, pentru motivele dezvoltate în cele ce urmează.

Administratia Prezidentială - Cancelaria Ordinilor
CAJ. 733 14.07.2023

1. Neclaritatea statutului juridic al Muzeului Regional „Memorialul Golgota Bucovinei”

Potrivit art. 1 din legea supusă reexaminării, Muzeul Regional „Memorialul Golgota Bucovinei” este instituție publică de importanță regională, cu personalitate juridică, aflată în subordinea Ministerului Culturii. În același timp, potrivit art. 3 lit. a) din lege „construirea și administrarea Muzeului se va realiza de către Arhiepiscopia Sucevei și Rădăuților”.

Prin raportare la obiectivele enumerate de art. 3 din lege, apreciem necesară clarificarea statutului juridic al muzeului nou-înființat, date fiind reglementările diferite aplicabile unui muzeu de drept public, respectiv unuia de drept privat. Astfel, deși legea menționează că muzeul se află în subordinea Ministerului Culturii, organ de specialitate al administrației publice centrale, administrarea acestuia se va realiza de către Arhiepiscopia Sucevei și Rădăuților, persoană juridică de drept privat, potrivit art. 3 lit. a) din legea supusă reexaminării.

Menționăm că implicațiile stabilirii unui anume statut juridic al unui muzeu sunt detaliate în cuprinsul Legii nr. 311/2003, care detaliază obligațiile proprietarilor sau titularilor de alte drepturi reale asupra muzeelor și colecțiilor publice de importanță regională, procedura de înființare, procedura de acreditare, modalitatea de funcționare, competența stabilirii regulilor de organizare și funcționare, modalitățile de finanțare.

Din ansamblul reglementărilor cuprinse în legea supusă reexaminării rezultă că raporturile juridice dintre Ministerul Culturii, în subordinea căruia se înființează muzeul regional, și Arhiepiscopia Sucevei și Rădăuților sunt neclare în ceea ce privește atribuțiile concrete ale acestora din perspectiva organizării concursului de proiecte de management, a atribuirii contractului de management, a modalităților de finanțare, a constituirii patrimoniului inițial al acestuia, a edificării construcției muzeului pe terenul pus la dispoziție cu titlu gratuit pe toată perioada de existență a construcției de către Arhiepiscopia Sucevei și Rădăuților, a obținerii autorizațiilor prevăzute de lege și chiar a titularului acestora.

2. Neclaritatea cu privire la dispozițiile legale aplicabile Muzeului Regional „Memorialul Golgota Bucovinei”

La art. 1 din legea supusă reexaminării se prevede că: „(1) Prin derogare de la prevederile art. 16 alin. (1) și ale art. 17 alin. (2) din Legea muzeelor și a colecțiilor publice nr. 311/2003, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se înființează Muzeul Regional „Memorialul Golgota Bucovinei”, denumit în continuare Muzeul, instituție publică de importanță regională, cu personalitate juridică, aflată în subordinea Ministerului Culturii. (2) Înființarea și organizarea Muzeului se supun prevederilor Legii nr. 311/2003, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 189/2008 privind managementul instituțiilor publice de cultură, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 269/2009, cu modificările și completările ulterioare, și Legii nr. 182/2000 privind protejarea patrimoniului cultural național mobil, republicată, cu modificările și completările ulterioare”.

În prezent, potrivit art. 16 alin. (1) din Legea muzeelor și a colecțiilor publice nr. 311/2003, de la care se derogă: „Acordarea titlaturii de muzeu sau, după caz, de colecție publică de importanță națională, regională, județeană sau locală, după caz, se aprobă prin hotărâre a Guvernului, inițiată de Ministerul Culturii, cu avizul Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor.”, iar, potrivit art. 17 alin. (2) din același act normativ, de la care, de asemenea, se derogă: „Pentru înființarea muzeelor și a colecțiilor publice este necesar avizul prealabil al Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor”. Așadar, cu excepția celor două derogări exprese de la procedura de acordare a titlaturii și respectiv de la cea a obținerii avizului prealabil al Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor, toate celelalte prevederi ale Legii nr. 311/2003 rămân aplicabile în ceea ce privește regimul juridic general, clasificarea și principiile organizării și funcționării Muzeului „Memorialul Golgota Bucovinei”.

Cu toate acestea, legea supusă reexaminării conține o serie de alte dispoziții care vin în contradicție cu prevederile Legii muzeelor și a colecțiilor publice nr. 311/2003.

2.1. Neclaritatea cu privire la competența aprobării regulamentului de organizare și funcționare și a regulamentului de ordine interioară

Potrivit art. 4 alin. (1) din legea supusă reexaminării: „Organizarea și funcționarea Muzeului se desfășoară în conformitate cu regulamentul de organizare și funcționare, precum și cu regulamentul de ordine interioară, elaborate de

Arhiepiscopia Sucevei și Rădăuților, cu avizul Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor”. Totodată, la art. 6 alin. (1) se prevede că: „Guvernul României va aproba, în termen de 90 de zile, prin Hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Culturii, regulamentul de organizare și funcționare și finanțarea constituirii Muzeului, indicatorii tehnico-economici și statul de funcții ce va fi preluată în cadrul bugetului Ministerului Culturii și va evidenția parteneriatul cu Arhiepiscopia Sucevei și Rădăuților în coordonarea activităților specifice”.

În același timp, o serie de norme aplicabile din Legea nr. 311/2003, de la care legea supusă reexaminării nu derogă, stabilesc modalitățile de organizare și funcționare a unor muzee publice de drept public.

Potrivit formei în vigoare a art. 13 din Legea nr. 311/2003: „(1) În funcție de forma de proprietate, de constituire și de modul de administrare a patrimoniului muzeal, muzeele și colecțiile publice se pot afla în proprietate publică sau privată. (2) Muzeele și colecțiile aflate în proprietate publică se înființează și se organizează în subordinea autorităților administrației publice centrale sau locale, a altor autorități publice ori instituții și funcționează potrivit regulamentelor proprii de organizare și funcționare, aprobate de autoritățile sau instituțiile tutelare. (2¹) Muzeele și colecțiile publice de importanță națională de drept public ce au în administrare bunuri sau colecții publice aflate în proprietatea privată a persoanelor fizice sau juridice se organizează și funcționează în baza hotărârii de Guvern și a acordului încheiat cu titularul dreptului de proprietate privată. (3) Muzeele și colecțiile publice aflate în proprietate privată se înființează, se organizează și funcționează în subordinea persoanelor juridice private sau a persoanelor fizice”.

De asemenea, potrivit art. 25 din Legea nr. 311/2003: „Muzeele și colecțiile publice de drept public sunt organizate și funcționează conform prevederilor prezentei legi și ale regulamentului de organizare și funcționare propriu, aprobat de autoritatea în subordinea căreia se află, potrivit dispozițiilor legale în vigoare”. În plus, art. 28 alin. (3) din același act normativ prevede următoarele: „Componenta, atribuțiile, organizarea și funcționarea consiliului științific se stabilesc prin regulament de organizare și funcționare, aprobat de autoritatea în subordinea căreia se află muzeele și colecțiile publice de drept public, potrivit dispozițiilor legale în vigoare”.

Față de cele de mai sus, rezultă că elaborarea regulamentului de organizare și funcționare și a regulamentului de ordine interioară de către Arhiepiscopia Sucevei

și Rădăuților, dar nesupusă aprobării instituției în subordinea căreia se va afla Muzeul „Memorialul Golgota Bucovinei”, contravine prevederilor art. 13, art. 25 și art. 28 din Legea nr. 311/2003, prevederi aplicabile tocmai în temeiul art. 1 alin. (2) din legea supusă reexaminării și care impun aprobarea de către Ministerul Culturii.

În aceste condiții, considerăm că prevederile legii supuse reexaminării, pe o parte, și dispozițiile din Legea nr. 311/2003, anterior menționate, pe de altă parte, stabilesc competențe diferite de aprobare a regulamentului de organizare și funcționare, lipsind norma de claritate și generând confuzie sau chiar imposibilitatea aplicării sale, contrar standardelor de calitate a legii prevăzute de art. 1 alin. (5) din Constituție.

2.2. Neclaritatea regimului juridic al bunurilor care alcătuiesc patrimoniul muzeului

În strânsă legătură cu neclaritatea corelării noii soluții legislative cu dispozițiile art. 13 din Legea nr. 311/2003 anterior redat, se află și neclaritatea regimului juridic al bunurilor ce vor alcătui patrimoniul Muzeului „Memorialul Golgota Bucovinei”, întrucât, în funcție de forma de proprietate, de constituire și de modul de administrare a patrimoniului muzeal, muzeele și colecțiile publice se pot încadra fie în proprietate publică, fie în cea privată, cu toate consecințele ce decurg din incidența unora sau a altora dintre dispozițiile Legii nr. 311/2003.

Astfel, legea supusă reexaminării nu stabilește clar dacă muzeul și colecțiile sale se vor afla în proprietate publică și dacă muzeul va deține bunuri mobile și imobile, dat fiind că potrivit art. 4 alin. (2) din legea supusă reexaminării, Arhiepiscopia Sucevei și Rădăuților pune la dispoziție terenul și construiește muzeul. De asemenea, nu este clar dacă colecțiile publice ale muzeului vor fi în proprietatea privată a persoanelor fizice sau juridice sau dacă bunurile și colecțiile sale vor avea un regim juridic mixt, dat fiind că legea se limitează la a enumera sursele din care se poate constitui patrimoniul muzeului.

O asemenea neclaritate este de natură să afecteze buna administrare a muzeului și conservarea bunurilor de patrimoniu cultural. De asemenea, este neclar modul în care se va putea aplica art. 4 alin. (2) din legea supusă reexaminării, conform căruia patrimoniul muzeului poate fi îmbogățit și completat prin bunuri date în administrare de către Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor, întrucât această comisie nu are personalitate juridică și, prin urmare, nu poate deține și nici transmite patrimoniu.

Nu în ultimul rând, considerăm că soluția legislativă propusă la art. 4 alin. (3) din legea supusă reexaminării - potrivit căreia: „Bunurile mobile și imobile aflate în administrarea muzeului se gestionează potrivit prevederilor legale în vigoare, conducerea instituției fiind obligată să aplice măsurile prevăzute de lege, în vederea protejării acestora” - este una mult prea generală și care, în contextul neclarității celorlalte norme aplicabile, este de natură să genereze confuzie cu privire la gestionarea patrimoniului muzeal.

2.3. Acordarea titlaturii de muzeu de importanță regională vine în contradicție cu unele prevederi ale Legii nr. 311/2003

Deși Muzeul Regional „Memorialul Golgota Bucovinei” se înființează prin derogare de la art. 16 alin. (1) și art. 17 alin. (2) din Legea muzeelor și colecțiilor publice nr. 311/2003, norme referitoare la procedura înființării prin Hotărâre de Guvern, cu avizul Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor, celelalte norme ale Legii nr. 311/2003 sunt aplicabile. Astfel, spre exemplu, potrivit art. 14 din Legea nr. 311/2003, un muzeu poate fi calificat drept muzeu de importanță regională în funcție de aria de acoperire teritorială, de mărimea și importanța patrimoniului, iar potrivit art. 15 alin. (2) din același act normativ: „Muzeele și colecțiile publice de importanță regională sunt muzeele și colecțiile publice de drept public sau de drept privat, care dețin în patrimoniul lor muzeal bunurile prevăzute la alin. (1), semnificative în plan regional”. Nu în ultimul rând, potrivit art. 28 alin. (2) din Legea nr. 311/2003: „În cadrul muzeelor și al colecțiilor publice de drept public de importanță națională, regională și județeană funcționarea consiliilor științifice este obligatorie”.

Așadar, chiar dacă prin art. 1 alin. (1) din legea supusă reexaminării se derogă în mod expres de la procedura înființării unui muzeu regional, toate celelalte dispoziții anterior menționate rămân aplicabile în cazul Muzeului Regional „Memorialul Golgota Bucovinei”. Astfel, legea supusă reexaminării prezumă existența unor bunuri semnificative în plan regional, enumerând potențialele surse de constituire a patrimoniului muzeului, fără a institui însă și o normă care să permită verificarea respectării standardelor minime pentru calificarea unui muzeu drept muzeu regional.

În consecință, este neclar cum vor fi aplicate și respectate standardele anterior menționate ale Legii nr. 311/2003 și care este modalitatea de corelare a dispozițiilor

din legea supusă reexaminării cu normele anterior amintite, de la care legea nu derogă.

Distinct de cele de mai sus, având în vedere dispozițiile art. 5 din legea supusă reexaminării, care stabilesc sursele de finanțare ale muzeului, și faptul că realizarea obiectivului legii, cel de înființare a unei instituții publice de importanță regională, va avea impact asupra bugetului consolidat, considerăm că se impune reanalizarea conținutului normativ al legii, luând în calcul și împrejurarea că în arealul geografic al Bucovinei este organizat și funcționează Muzeul Național al Bucovinei.

Față de argumentele expuse mai sus și având în vedere competența legislativă exclusivă a Parlamentului, vă solicităm reexaminarea Legii privind înființarea Muzeului Regional „Memorialul Golgota Bucovinei”.

**PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS - WERNER IOHANNIS**